

Rolnummer 891
Arrest nr. 42/96 van 2 juli 1996

A R R E S T

In zake : het beroep tot vernietiging van de artikelen 85 tot 91 van het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 21 december 1994 betreffende het onderwijs VI, ingesteld door de v.z.w. Hogeschool Sint-Lukas Brussel en de v.z.w. Karel De Grote Hogeschool, Katholieke Hogeschool Antwerpen.

Het Arbitragehof,

samengesteld uit de voorzitters L. De Grève en M. Melchior, en de rechters P. Martens, G. De Baets, E. Cerexhe, A. Arts en R. Henneuse, bijgestaan door de griffier L. Potoms, onder voorzitterschap van voorzitter L. De Grève,

wijst na beraad het volgende arrest :

*

* *

I. Onderwerp van het beroep

Bij verzoekschrift dat aan het Hof is toegezonden bij op 13 september 1995 ter post aangetekende brief en ter griffie is ingekomen op 14 september 1995, is beroep tot vernietiging ingesteld van de artikelen 85 tot 91 van het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 21 december 1994 betreffende het onderwijs VI, bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad* van 16 maart 1995, door de v.z.w. Hogeschool Sint-Lukas Brussel, met maatschappelijke zetel te 1030 Brussel, Paleizenstraat 70, en de v.z.w. Karel De Grote Hogeschool, Katholieke Hogeschool Antwerpen, met maatschappelijke zetel te 2018 Antwerpen, Generaal Lemanstraat 27.

II. De rechtspleging

Bij beschikking van 14 september 1995 heeft de voorzitter in functie de rechters van de zetel aangewezen overeenkomstig de artikelen 58 en 59 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof.

De rechters-verslaggevers hebben geoordeeld dat er geen aanleiding was om artikel 71 of 72 van de organieke wet toe te passen.

Van het beroep is kennisgegeven overeenkomstig artikel 76 van de organieke wet bij op 29 september 1995 ter post aangetekende brieven.

Het bij artikel 74 van de organieke wet voorgeschreven bericht is bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad* van 4 oktober 1995.

Bij beschikking van 20 november 1995 heeft de voorzitter in functie de termijn voor het indienen van een memorie verlengd met vijftien dagen op verzoek van de Vlaamse Regering.

Van die beschikking is kennisgegeven aan de Vlaamse Regering bij op 20 november 1995 ter post aangetekende brief.

De Vlaamse Regering, Martelaarsplein 19, 1000 Brussel, heeft een memorie ingediend bij op 1 december 1995 ter post aangetekende brief.

Van die memorie is kennisgegeven overeenkomstig artikel 89 van de organieke wet bij op 21 december 1995 ter post aangetekende brief.

De verzoekende partijen hebben een memorie van antwoord ingediend bij op 18 januari 1996 ter post aangetekende brief.

Bij beschikking van 20 februari 1996 heeft het Hof de termijn waarbinnen het arrest moet worden gewezen, verlengd tot 13 september 1996.

Bij beschikking van 26 maart 1996 heeft het Hof de zaak in gereedheid verklaard en de dag van de terechtzitting bepaald op 18 april 1996.

Van die beschikking is kennisgegeven aan de partijen en hun advocaten bij op 27 maart 1996 ter post aangetekende brieven.

Op de openbare terechtzitting van 18 april 1996 :

- zijn verschenen :

- . Mr. P. Peeters, advocaat bij de balie te Brussel, voor de verzoekende partijen;
- . Mr. F. Liebaut *loco* Mr. P. Devers, advocaten bij de balie te Gent, voor de Vlaamse Regering;
- hebben de rechters-verslaggevers G. De Baets en P. Martens verslag uitgebracht;
- zijn de voornoemde advocaten gehoord;
- is de zaak in beraad genomen.

De rechtspleging is gevoerd overeenkomstig de artikelen 62 en volgende van de organieke wet, die betrekking hebben op het gebruik van de talen voor het Hof.

III. Onderwerp van de bestreden bepalingen

De artikelen 85 tot 91, die hoofdstuk IV (« Laureaatvorming in de sectoren muziek en beeldende kunst ») uitmaken van het decreet van 21 december 1994, luiden als volgt :

« Art. 85. De Vlaamse regering draagt bij in de financiering van de organisatie van de laureaatvorming aan het Nationaal Hoger Instituut en Koninklijke Academie voor Schone Kunsten in Antwerpen, wat de sector beeldende kunst betreft, en aan het Lemmensinstituut te Leuven, wat de sector muziek betreft, in de vorm van een jaarlijkse toelage.

Het bedrag van deze toelage wordt vastgesteld op 30 miljoen frank. Dit bedrag wordt jaarlijks op de volgende wijze aangepast :

$$0,8 \times (L_n/L_{95}) + 0,2 \times (C_n/C_{95}),$$

waarbij :

- L_n/L_{95} gelijk is aan de verhouding tussen de geraamde index van de eenheidsloonkosten op het einde van het betrokken begrotingsjaar en de index van de eenheidsloonkosten op het einde van het begrotingsjaar 1995;

- C_n/C_{95} gelijk is aan de verhouding tussen de geraamde index van de consumptieprijzen op het einde van het betrokken begrotingsjaar en de index van de consumptieprijzen op het begrotingsjaar 1995 [lees : op het einde van het begrotingsjaar 1995].

Art. 86. De toelage, zoals bedoeld in artikel 85, wordt verleend aan het Nationaal Hoger Instituut en Koninklijke Academie voor Schone Kunsten in Antwerpen vanaf 1 januari 1995, en aan het Lemmensinstituut in Leuven vanaf 1 januari 1996.

Art. 87. De hogescholen vermeld in artikel 85 dienen met deze jaarlijkse toelage de organisatie van laureaatvorming aansluitend op opleidingen inzake beeldende kunst en muziek te bekostigen. Ze kunnen de laureaatvorming bekrachtigen met de titel van ' Laureaat van het instituut '. De opleidingen hebben tot doel aan afgestudeerden uit de betrokken sectoren en aan jonge kunstenaars de mogelijkheid te bieden hun artistiek talent verder te ontplooien.

Art. 88. De hogescholen vermeld in artikel 85 dienen een adviesraad op te richten, waarvan de samenstelling de volgende is :

- een vertegenwoordiger van de Vlaamse regering;
- ten hoogste vier personen, die het geheel van de hogescholen vertegenwoordigen die opleidingen organiseren in hetzelfde studiegebied. Deze hogescholen kunnen kandidaat-vertegenwoordigers voordragen. Uit deze voordrachten duidt de Vlaamse regering deze personen aan. Op vraag van de voordragende hogeschool stelt de Vlaamse regering een einde aan het mandaat;
- een voorzitter, die door de Vlaamse regering wordt aangeduid onder representatieve vertegenwoordigers van het Nationaal Hoger Instituut en Koninklijke Academie voor Schone Kunsten in Antwerpen voor de sector beeldende kunst, respectievelijk het Lemmensinstituut in Leuven voor de sector muziek op basis van prestaties of publikaties in relatie tot deze functie;
- vier eminente personen uit de kunstwereld, aangeduid door de Vlaamse regering.

De voorzitter van de adviesraad wordt belast met het dagelijks bestuur van de laureaatopleiding. Het hogeschoolbestuur kan hiervoor een vergoeding aan de voorzitter van de adviesraad toekennen. Het

voorzitterschap van de adviesraad is verenigbaar met een andere bestuursfunctie in de betreffende hogeschool.

Art. 89. De hogescholen vermeld in artikel 85 dienen de adviesraad te raadplegen voor volgende materies :

- toelatingsbeleid;
- programma van het laureaatschap;
- aanduiding van de lesgevers;
- evaluatie en kwaliteitsbewaking ten aanzien van de werking;
- toekenningsvoorwaarden verbonden aan de titel.

Art. 90. De hogescholen vermeld in artikel 85 dienen ten aanzien van de aanwending van de toelage, zoals bedoeld in artikel 85, een van hun andere middelen te onderscheiden boekhouding te voeren. Deze toelage is onderworpen aan dezelfde regels inzake beheer en controle zoals bedoeld in het decreet van 13 juli 1994 betreffende de hogescholen in de Vlaamse Gemeenschap.

Art. 91. De personeelslasten verrekend op deze toelage dienen niet in aanmerking te worden genomen voor de berekening van het percentage benoemde personeelsleden en de totale personeelskost van de hogescholen vermeld in artikel 85. »

Die bepalingen, die overeenkomstig artikel 112, 9°, van dat decreet in werking zijn getreden op 1 oktober 1994, worden aangevochten in zoverre de financiering, door de Vlaamse Regering, van de organisatie van de laureaatsvorming in de sectoren muziek en beeldende kunst uitsluitend wordt voorbehouden aan het Nationaal Hoger Instituut en Koninklijke Academie voor Schone Kunsten in Antwerpen, wat de sector beeldende kunst betreft, en aan het Lemmensinstituut te Leuven, wat de sector muziek betreft.

IV. *In rechte*

- A -

Standpunt van de verzoekende partijen

Betreffende het belang van de verzoekende partijen

A.1. De verzoekende partijen richten hogescholen in met onder meer opleidingen in de studiegebieden audiovisuele en beeldende kunsten. Uit hun uiteenzetting van de bestreden bepalingen blijkt dat de verzoekende partijen door die bepalingen ongunstig in hun situatie worden geraakt, nu zij worden uitgesloten van het stelsel van gesubsidieerde laureaatsvorming dat door de bestreden bepalingen wordt ingesteld.

Ten gronde

A.2.1. Het middel is afgeleid uit de schending van artikel 24, §§ 1 en 4, en de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, doordat krachtens de bestreden bepalingen aan het Nationaal Hoger Instituut en Koninklijke Academie voor Schone Kunsten in Antwerpen, wat de sector beeldende kunst betreft, en aan het Lemmensinstituut te Leuven, wat de sector muziek betreft, een jaarlijkse toelage wordt verstrekt voor de financiering van de organisatie van de laureaatsvorming aansluitend op de opleidingen respectievelijk inzake beeldende kunsten en muziek, terwijl de overige kunsthogescholen in Vlaanderen voor de organisatie van hun voortgezette opleidingen in de sectoren muziek en beeldende kunst, voor zover die al voor financiering door de Vlaamse Regering in aanmerking komen, krachtens artikel 176 van het decreet van 13 juli 1994 betreffende de hogescholen in de Vlaamse Gemeenschap binnen de perken van het bedrag bestemd voor de financiering van de voortgezette opleidingen, slechts aanspraak kunnen maken op een uitdovende financiering die beperkt is tot drie jaar.

A.2.2. De grondwettelijke vrijheid van onderwijs, besloten in artikel 24, § 1, van de Grondwet, houdt in dat eenieder het recht heeft onderwijs in te richten, wat impliceert dat de inrichtende machten die niet rechtstreeks van de gemeenschap afhangen, onder bepaalde voorwaarden aanspraak kunnen maken op subsidiëring door de gemeenschap die, te dien aanzien, het grondwettelijk gelijkheidsbeginsel, zoals gedefinieerd door het

Arbitragehof, moet respecteren.

A.2.3. Artikel 18 van het decreet van 13 juli 1994 betreffende de hogescholen in de Vlaamse Gemeenschap bepaalt de voorwaarden waaronder de hogescholen voortgezette opleidingen kunnen aanbieden, die ten minste één jaar duren en gericht zijn op een aanvulling of verbreding van de basisopleiding of op de uitdieping van of een bijzondere specialisatie in een studiegebied. Overeenkomstig artikel 176 van het decreet van 13 juli 1994 bepaalt de Vlaamse Regering binnen de perken van het bedrag bestemd voor de financiering van de voortgezette opleidingen, welke voortgezette opleidingen in aanmerking komen voor financiering, die in ieder geval uitdovend en beperkt is tot drie jaar. Aldus heeft de Vlaamse Regering de mogelijkheid om een bepaald budget voor te behouden als startbedrag voor de organisatie van dergelijke opleidingen, rekening houdend met de levensvatbaarheid op middellange termijn en hun principiële niet-financierbaarheid.

A.2.4. Zowel uit de bewoordingen van de bestreden bepalingen als uit de parlementaire voorbereiding van het decreet van 13 juli 1994 betreffende de hogescholen in de Vlaamse Gemeenschap en van het decreet van 21 december 1994 betreffende het onderwijs VI blijkt dat de laureaatsvorming aan het Nationaal Hoger Instituut en Koninklijke Academie voor Schone Kunsten in Antwerpen en aan het Lemmensinstituut te Leuven is geconcipeerd als uitzondering op de hierboven beschreven gemeenrechtelijke financieringsregeling van de voortgezette opleidingen aan de hogescholen, aangezien zij in ieder geval en zonder beperking in de tijd voor een jaarlijkse financiering van hun voortgezette opleidingen respectievelijk in de sector van de beeldende kunsten en in de muzieksector in aanmerking komen. De jaarlijkse, aan de indexevolutie aan te passen subsidiëring geschiedt daarenboven buiten de gemeenrechtelijke financieringsmiddelen voor voortgezette opleidingen als bepaald bij artikel 176 en 179, 4°, van het decreet van 13 juli 1994 betreffende de hogescholen in de Vlaamse Gemeenschap.

Daarenboven moet nog de aandacht worden gevestigd op de dubbele financiering die geschiedt ten voordele van de Koninklijke Academie voor Schone Kunsten in Antwerpen. Ingevolge de artikelen 102, § 2, en 103, § 2, van het onderwijsdecreet VI worden de vastgenoemde personeelsleden van het Nationaal Hoger Instituut te Antwerpen immers met ingang van het academiëjaar 1994-1995 overgedragen aan de Koninklijke Academie voor Schone Kunsten te Antwerpen. Bovendien de subsidiëring van de laureaatsvorming worden die personeelsleden van het Nationaal Hoger Instituut tevens in aanmerking genomen voor de berekening, overeenkomstig de artikelen 178 en volgende van het decreet van 13 juli 1994 betreffende de hogescholen in de Vlaamse Gemeenschap, van de financieringsmiddelen die ter beschikking worden gesteld van de Koninklijke Academie voor Schone Kunsten te Antwerpen.

A.2.5. Noch de omstandigheid dat de opleiding aangeboden door het Nationaal Hoger Instituut voor Schone Kunsten in Antwerpen in het verleden als enig hoger kunstonderwijs van de derde graad door de overheid werd gefinancierd, noch de vaststelling van de internationale uitstraling van die opleiding, of de equivalentie van de « prijs Lemmens-Tinel » met een diploma van het hoger kunstonderwijs van de derde graad, kunnen in het licht van de grondwettelijk gewaarborgde vrijheid van onderwijs als een objectieve en redelijke verantwoording gelden voor de uitsluiting van de overige kunsthogescholen in de sectoren beeldende kunsten en muziek van het stelsel van gesubsidieerde laureaatsvorming vervat in de bestreden decreetsbepalingen.

Alhoewel de overige kunsthogescholen de vrijheid behouden van organisatie van voortgezette opleidingen en kunsthogeschoolvorming, zal die vrijheid theoretisch blijven nu uitsluitend het Nationaal Hoger Instituut en Koninklijke Academie voor Schone Kunsten in Antwerpen en het Lemmensinstituut te Leuven, zullen beschikken over de hiertoe noodzakelijke financiële middelen.

Standpunt van de Vlaamse Regering

Ten aanzien van de ontvankelijkheid

A.3. De verzoekende partijen, die hogescholen inrichten met opleidingen in de studiegebieden van de audiovisuele en beeldende kunsten, organiseren geen van beiden opleidingen in het studiegebied van de muziek en dramatische kunst, zodat zij derhalve door de aangevochten regelgeving niet rechtstreeks en ongunstig in hun situatie kunnen worden geraakt voor zover die regelgeving betrekking heeft op het Lemmensinstituut, vermits de door hen gewraakte toelage aldaar in verband staat met de organisatie van de laureaatsopleiding in de sector muziek, studiegebied waarop de verzoekende partijen niet werkzaam zijn.

Ten gronde

A.4.1. In hoofdorde verwerpt de Vlaamse Regering de vergelijkbaarheid van de verzoekende partijen en de in de bestreden bepalingen vermelde instituten ten aanzien van de daarin beoogde opleidingen.

De bedoelde laureaatopleidingen stemmen - behoudens toekomstige wijziging van het programma na raadpleging van de respectieve adviesraden - overeen met de vóór de inwerkingtreding van het hogeschooldecreet van 13 juli 1994, dus in principe vóór het academiejaar 1994-1995, door de in het decreet bedoelde instellingen georganiseerde opleidingen in het hoger kunstonderwijs van de derde graad. Voor de kunstsector bestonden toen alleen door de overheid mede gefinancierde opleidingen in de derde graad aan de beide in de aangevochten bepalingen bedoelde instituten. Om die bestaande en door de overheid mede gefinancierde opleidingen in de derde graad van het hoger kunstonderwijs te vrijwaren, diende een afzonderlijk stelsel te worden ontworpen, dat van het stelsel van de voortgezette opleidingen verschilt.

Zonder dat stelsel kon de financiering van de derde graadsopleiding aan voormelde instituten (Nationaal Hoger Instituut en Koninklijke Academie voor Schone Kunsten en Lemmensinstituut) niet gewaarborgd worden.

De bestreden bepalingen voeren, met andere woorden, geen afwijking in van het algemene stelsel van de financierbaarheid van de voortgezette opleidingen - dat ook de verzoekende partijen genieten - maar stellen een afzonderlijk stelsel van financierbaarheid van laureaatopleidingen in. De verzoekende partijen zouden zich erover hebben kunnen beklagen niet in aanmerking te komen voor subsidiëring van laureaatopleidingen, indien zij die zouden hebben ingericht, wat evenwel niet het geval is.

A.4.2. In subsidiaire orde, voor zover de toestand van de verzoekende partijen toch voldoende vergelijkbaar is met die van de in de bestreden bepalingen bedoelde instituten, moet worden opgemerkt dat het decreet, krachtens artikel 24, § 4, van de Grondwet, rekening mag houden met objectieve verschillen die een aangepaste behandeling verantwoorden.

De decreetgever heeft beoogd de ervaring, de reputatie en de verworven kennis opgebouwd door de beide hogescholen niet verloren te laten gaan ten gevolge van het systeem van tijdelijke financierbaarheid van de voortgezette opleidingen, en hij opteerde voor een apart stelsel van laureaatsvorming, als permanente oplossing, met het oog op het behoud van de uitstraling van de Vlaamse kunstwereld op internationaal vlak, in sectoren van de beeldende kunsten en de muziek.

De beoordeling van de opportuniteit van een dergelijke maatregel behoort niet tot de bevoegdheid van het Hof. De decreetgever kan zelf de meest geschikte financieringsmethode kiezen met betrekking tot de onderwijsinstellingen die onder zijn bevoegdheid vallen.

De decreetgever, die meende de financierbaarheid van de aanvullende opleidingen aangeboden door hogescholen te moeten beperken, was tevens van oordeel, dat een dergelijke beperking niet kon gelden voor de derdegraadsopleidingen aan het Nationaal Hoger Instituut en Koninklijke Academie voor Schone Kunsten en het Lemmensinstituut, thans laureaatopleidingen geheten. De eigen kenmerken van die opleidingen en van de onderwijsinstellingen waar ze worden ingericht kunnen relevant zijn als objectieve verschillen voor een ongelijke behandeling inzake financiering. Bovendien is de subsidiëring gekoppeld aan bijzondere voorwaarden en is zij, qua omvang en rekening houdend met de doelstelling, veeleer bescheiden. Ten aanzien van het aan het Nationaal Hoger Instituut en Koninklijke Academie voor Schone Kunsten overgedragen personeel doet zich geen dubbele financiering voor. De onderscheiden aard van de opleidingen en de bijzondere reputatie van de instellingen die de laureaatsopleidingen inrichten, verantwoorden de onderscheiden behandeling.

Memorie van antwoord van de verzoekende partijen

Ten aanzien van de ontvankelijkheid

A.5.1. De bewering van de Vlaamse Regering dat de verzoekende partijen niet rechtstreeks en ongunstig worden geraakt in hun situatie voor zover de regelgeving betrekking heeft op het Lemmensinstituut, nu zij niet werkzaam zijn in het studiegebied van de muziek, is onjuist.

Dat argument kan niet worden aangenomen. Naast de omstandigheid dat het beroep tot vernietiging ook de laureaatsvorming beoogt in de sector van de beeldende kunsten waarin de verzoekende partijen wel degelijk actief zijn, moet immers worden vastgesteld dat zij met hun beroep tot vernietiging meer in het algemeen de decretale regeling betwisten waarbij sommige hogescholen wel, en andere niet tot het stelsel van de gesubsidieerde laureaatsvorming worden toegelaten.

Ten gronde

A.5.2. De verzoekende partijen beklagen zich in hun verzoekschrift wel degelijk erover dat zij bij de bestreden decretale regeling uitgesloten worden van het stelsel van de gesubsidieerde laureaatsvorming. Dat de beide bevoordeelde instituten in het verleden kunstonderwijs van de derde graad verstrekten of onderwijs dat daarmee was gelijkgesteld, biedt op zich geen verantwoording voor het aangeklaagde onderscheid.

De niet-vergelijkbaarheid van de verzoekende partijen en de in het decreet bedoelde instellingen kan niet worden aangenomen in zoverre het derdegraadsonderwijs ingericht door beide laatste instituten eveneens begrepen was in de hervorming van het hoger kunstonderwijs, zoals doorgevoerd bij het decreet van 23 oktober 1991, dat de vroegere tweede en derde graad van het hoger kunstonderwijs heeft vervangen door het hoger onderwijs van het lange type.

A.5.3. Er is geen objectieve en redelijke verantwoording voor het onderscheid in behandeling. De overweging dat de betrokken opleidingen in het verleden als derdegraadsonderwijs werden gesubsidieerd, illustreert veeleer het oogmerk om een discriminerende toestand te bestendigen dan dat zij als verantwoording kan gelden. De uitsluiting van de andere hogescholen van het stelsel van de gesubsidieerde laureaatsvorming reduceert de onderwijsvrijheid van de uitgesloten hogescholen op discriminerende wijze tot een louter theoretische vrijheid, nu zij onder dezelfde voorwaarden geen aanspraak kunnen maken op subsidiëring van « laureaatsvorming ». Met dat historisch argument wordt overigens voorbijgegaan aan de omstandigheid dat derdegraadsonderwijs ook nog door andere instellingen, in het bijzonder de muziekconservatoria, werd aangeboden.

De zorg voor kwalitatief hoogstaand onderwijs en « behoud van de uitstraling van de Vlaamse kunstwereld op internationaal vlak » moet met eerbiediging van de grondwettelijke onderwijsvrijheid en gelijkheid middels objectieve subsidiërvoorwaarden worden geconcretiseerd waardoor iedereen in gelijke omstandigheden op subsidiëring aanspraak kan maken. Niettegenstaande de decreetgever, zoals de Vlaamse Regering opwerpt, de meest geschikte financieringsmethode kiest met betrekking tot de onderwijsinstellingen die onder zijn bevoegdheid vallen, is hij hierbij wel degelijk gebonden door het grondwettelijke gelijkheidsbeginsel.

- B -

Ten aanzien van de ontvankelijkheid

B.1.1. De Vlaamse Regering betwist de ontvankelijkheid van het beroep tot vernietiging in zoverre het gericht is tegen de laureaatsvorming in de sector muziek, nu geen van beide verzoekende partijen opleidingen in dat studiegebied organiseren, zodat zij derhalve door de aangevochten regelgeving, in zoverre zij betrekking heeft op het in die sector actieve Lemmensinstituut, niet rechtstreeks en ongunstig in hun situatie kunnen worden geraakt.

B.1.2. Het middel is niet alleen gericht tegen de bestreden bepalingen in zoverre zij voorzien in een jaarlijkse toelage voor de daarin vermelde laureaatsvormingen aan het Nationaal Hoger Instituut en Koninklijke Academie voor Schone Kunsten in Antwerpen en aan het Lemmensinstituut in Leuven, doch meer algemeen tegen het door die bepalingen ingevoerde stelsel van een laureaatsvorming dat een bijzondere financieringsregeling geniet die afwijkt van het algemene stelsel van

de voortgezette opleidingen, vastgesteld in artikel 176 van het decreet van 13 juli 1994 betreffende de hogescholen in de Vlaamse Gemeenschap.

Aangezien de verzoekende partijen uitgesloten zijn van dat financieringsstelsel, doen zij blijken van het rechtens vereiste belang.

De exceptie wordt verworpen.

Ten gronde

B.2. Het door de verzoekende partijen aangevoerde middel is afgeleid uit de schending van artikel 24, §§ 1 en 4, en van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, doordat krachtens de bestreden bepalingen aan het Nationaal Hoger Instituut en Koninklijke Academie voor Schone Kunsten in Antwerpen, wat de sector beeldende kunst betreft, en aan het Lemmensinstituut in Leuven, wat de sector muziek betreft, een jaarlijkse toelage wordt verstrekt voor de financiering van de organisatie van de laureatsvorming aansluitend op de opleidingen respectievelijk inzake beeldende kunsten en muziek, terwijl de kunsthogescholen in Vlaanderen - met inbegrip van de twee betrokken instellingen - voor de organisatie van voortgezette opleidingen in de sectoren muziek en beeldende kunst, voor zover die al voor financiering door de Vlaamse Regering in aanmerking komen, krachtens artikel 176 van het decreet van 13 juli 1994 betreffende de hogescholen in de Vlaamse Gemeenschap binnen de perken van het bedrag bestemd voor de financiering van de voortgezette opleidingen, slechts aanspraak kunnen maken op een uitdovende financiering die beperkt is tot drie jaar.

B.3. De grondwettelijke regels van de gelijkheid en de niet-discriminatie sluiten niet uit dat een verschil in behandeling tussen bepaalde categorieën van personen wordt ingesteld, voor zover dat verschil op een objectief criterium berust en het redelijk verantwoord is.

Het bestaan van een dergelijke verantwoording moet worden beoordeeld rekening houdend met het doel en de gevolgen van de betwiste maatregel en met de aard van de ter zake geldende beginselen; het gelijkheidsbeginsel is geschonden wanneer vaststaat dat geen redelijk verband van evenredigheid bestaat tussen de aangewende middelen en het beoogde doel.

Artikel 24, § 4, van de Grondwet herbevestigt inzake onderwijs uitdrukkelijk de beginselen van gelijkheid en niet-discriminatie.

B.4.1. De bestreden decreetsbepalingen passen in het kader van een reeds in 1991 aangevatte hervorming van de hogescholen in de Vlaamse Gemeenschap. Bij de parlementaire voorbereiding van het decreet van 13 juli 1994 betreffende de hogescholen in de Vlaamse Gemeenschap, dat in artikel 176 voorziet in een stelsel van uitdovende financiering van een aantal voortgezette opleidingen, werd er reeds op gewezen dat die regeling voor moeilijkheden zou zorgen in het domein van de voortgezette opleidingen in het hoger kunstonderwijs, die onontbeerlijk zijn om een

internationaal niveau te kunnen halen en bezwaarlijk door de betrokken hogescholen zelf zouden kunnen worden gefinancierd. Een aangepaste regeling zou noodzakelijk zijn (*Gedr. St.*, Vlaamse Raad, 1993-1994, nr. 546/14-A, pp. 109-111).

De bestreden bepalingen werden in het decreet van 21 december 1994 betreffende het onderwijs VI ingevoegd op basis van een amendement. Volgens de verantwoording van dat amendement was een van het bepaalde van artikel 176 van het decreet van 13 juli 1994 afwijkende regeling om volgende redenen noodzakelijk : « De kunstsector bevindt zich op dat vlak echter in een bijzondere situatie. In tegenstelling tot de rest van het hoger onderwijsveld bestonden er voor het hoger kunstonderwijs in de huidige regelgeving door de overheid gefinancierde aanvullende opleidingen, gericht op de verbreding en aanvulling van de basisopleiding. Wanneer deze opleidingen met goed gevolg beëindigd werden, gaven zij aanleiding tot het behalen van een diploma van het hoger kunstonderwijs van de derde graad. » Verwijzend naar de bijzondere opleidingen verstrekt aan het Lemmensinstituut in Leuven en het Nationaal Hoger Instituut voor Schone Kunsten in Antwerpen, werd verduidelijkt dat het amendement ertoe strekte « de ervaring, reputatie en verworven kennis opgebouwd door de kunstsector inzake bovenbouw niet te laten verloren gaan. Aangezien de financiering van voortgezette opleidingen in de nieuwe regelgeving slechts tijdelijk kan zijn, wordt er geopteerd voor een permanente oplossing binnen het kader van de laureaatsvorming. Gelet op de belangrijkheid van een dergelijk initiatief voor het behoud van de uitstraling van de Vlaamse kunstwereld op internationaal vlak, wordt zowel aan de sector van de beeldende kunst als aan de sector van de muziek de mogelijkheid geboden om hun functie als internationale aantrekkingspool en posthogeschool-werkplaats blijvend inhoud, gestalte en uitstraling te geven. » (*Gedr. St.*, Vlaamse Raad, 1993-1994, nr. 600/4, pp. 24-27). Bij de bespreking in commissie werd erop gewezen dat « voor twee instellingen [...] wordt geopteerd, via een zeer praktische formule om twee waardevolle initiatieven (beeldende kunsten en muziek) te bestendigen » (*Gedr. St.*, Vlaamse Raad, 1993-1994, nr. 600/5, p. 29). Een amendement strekkend tot weglating van de bestreden bepalingen, op grond van de overweging dat die regeling « onaangepast en zelfs schadelijk [blijkt] te zijn voor de goede werking van het hoger kunstonderwijs [...] en [...] een groot deel van de instellingen [discrimineert] » en een bescherming van bepaalde verworvenheden « niet [mag] leiden tot een formele structurele discriminatie tussen de hogescholen van de beeldende kunst en zeker niet tot een nieuwe ongelijke behandeling van de muziekhogescholen » (*Gedr. St.*, Vlaamse Raad, 1993-1994, nr. 600/6, p. 6) werd na toelichting van de bevoegde minister ingetrokken (*Hand.*, Vlaamse Raad, 16 december 1994, p. 543).

B.4.2. Door te voorzien in de organisatie en de subsidiering van een laureaatsvorming aan het Nationaal Hoger Instituut en Koninklijke Academie voor Schone Kunsten in Antwerpen, wat de sector beeldende kunst betreft, en aan het Lemmensinstituut in Leuven, wat de sector muziek betreft, heeft de decreetgever een bijzondere opleidingsvorm gecreëerd met een financieringsregeling die afwijkt van de financieringsregeling voor voortgezette opleidingen in artikel 176 van het decreet van 13 juli 1994 betreffende de hogescholen in de Vlaamse Gemeenschap.

De van de behandeling van andere hogescholen in de sectoren beeldende kunst en muziek onderscheiden behandeling die de in artikel 85 van het decreet van 21 december 1994 betreffende het onderwijs VI genoemde instituten genieten doordat hun de organisatie van een gesubsidieerde laureaatsvorming wordt toevertrouwd, beoogt uitdrukkelijk het behoud van voorheen bestaande en bijzonder waardevol geachte opleidingen.

Rekening houdend met de dwingende budgettaire beperkingen vermag de decreetgever de subsidiëring van een laureaatsvorming voor te behouden aan hogere instituten die naar zijn oordeel reeds een specifieke vorming van hoog niveau verstrekten en het bewijs hadden geleverd van de kwaliteit van hun onderwijs. Dergelijke criteria zijn objectief en relevant. De verzoekende partijen tonen niet aan - en het Hof ziet niet in - dat de decreetgever, door om die redenen de twee in het decreet vermelde instituten aan te duiden, een klaarblijkelijke beoordelingsfout zou hebben gemaakt.

Het middel afgeleid uit de schending van artikel 24, § 4, en van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, is niet gegrond.

B.5. De verzoekende partijen tonen niet aan - en het Hof ziet niet in - waarin een schending van de vrijheid van onderwijs, gewaarborgd in artikel 24, § 1, van de Grondwet, zou bestaan tenzij in de in B.4.1 en B.4.2 niet ongrondwettig geoordeelde onderscheiden behandeling van de verschillende instellingen van hoger onderwijs.

Het middel afgeleid uit de schending van artikel 24, § 1, van de Grondwet, is niet gegrond.

Om die redenen,

het Hof

verwerpt het beroep.

Aldus uitgesproken in het Nederlands, het Frans en het Duits, overeenkomstig artikel 65 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof, op de openbare terechtzitting van 2 juli 1996.

De griffier,

De voorzitter,

L. Potoms

L. De Grève